

ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΑΞΙΕΣ: Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΙ Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΠΑΙΤΔΕ, ΕΚΠΑ

ΒΑΣΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΑΞΙΕΣ

- 1^η Αυτοέκφραση
- 2^η Διαπροσωπικές Σχέσεις
- 3^η Κοινωνική Αναγνώριση
- 4^η Ασφάλεια
- 5^η Οικονομικές απολαβές

ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ/ ΚΛΙΣΕΙΣ

Πώς Επιλέγω τη Σταδιοδρομία μου;

Τι μου αρέσει;
(Ενδιαφέροντα)

Τι μπορώ
να κάνω;
(Ικανότητες)

Τι είναι
σημαντικό
για μένα;
(Αξίες)

ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΑΞΙΕΣ

«Οι εργασιακές αξίες είναι μία από τις σημαντικότερες επιρροές που οδηγούν τους ανθρώπους σε διαφορετικά επαγγέλματα» (Su & Rounds, 2015)

*τι είναι σημαντικό για εμένα να υπάρχει στην
επαγγελματική μου ζωή;*

ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΑΞΙΕΣ

- *Εξηγούν τα επιθυμητά χαρακτηριστικά της τρέχουσας ή της μελλοντικής εργασίας*
- *Ερμηνεύουν τις ατομικές διαφορές στα επαγγελματικά ενδιαφέροντα και τις επιλογές σταδιοδρομίας*
- *Συνδέονται με την ικανοποίηση από την εργασία και τη ζωή, το **κίνητρο** για εργασία και τη **δέσμευση** σε αυτήν, την **απόδοση** στην εργασία και τα μελλοντικά επιτεύγματα ή τις αμοιβές*
- *Λειτουργούν ως **οδηγοί** στη διάρκεια **διαφόρων φάσεων** της **επαγγελματικής ανάπτυξης** και **πορείας** του ατόμου, από την επαγγελματική επιλογή και αναζήτηση εργασίας έως τις αρχικές εργασιακές εμπειρίες, τη διαχείριση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων αυτών (ικανοποίηση/δυσανεμία)*
- *Η **αξιολόγηση** τους όπως και τα ενδιαφέροντα είναι ένα **χρήσιμο εργαλείο***

πόσες εργασιακές αξίες υπάρχουν

**Δεν υπάρχει μία μοναδική, καθορισμένη
ταξινόμηση των εργασιακών αξιών, υπάρχουν
πολυάριθμες τυπολογίες**

- Α) **εξωτερικές** (σχετιζόμενες με τις **υλικές πτυχές** της εργασίας: μισθός, εργασιακή ασφάλεια)
- Β) **εσωτερικές** (σχετιζόμενες με την **ικανοποίηση από τη φύση** της ίδιας της εργασίας- **άυλες ανταμοιβές**: αυτοέκφραση, μάθηση, ενδιαφέρον)
- Γ) **κοινωνικές** (αναφέρονται στις σχέσεις με συναδέλφους, επιβλέποντες και άλλους ανθρώπους)
- Δ) **αλτρουιστικές** (συμπεριλαμβάνουν την επιθυμία της συμβολής στην κοινωνία και της βοήθειας άλλων)
- Ε) **γοήτρου** (σχετιζόμενες με τη δύναμη και το κύρος)

Οι αξίες αποτελούν τον **συνδεδειγμένο κρίκο** ανάμεσα στη γενικότερη κινητοποίηση που προκαλούν οι **ανάγκες** (αλληλεπίδραση ατόμου-περιβάλλοντος) και στην ειδικότερη κινητοποίηση που προκαλούν οι **στόχοι** ή οι προτιμήσεις.

Για παράδειγμα, αν κάποιος χρειάζεται να εκπληρώσει την ανάγκη του για κοινωνική αναγνώριση, τη μετασχηματίζει σε αξία («κύρος») και τη χρησιμοποιεί στη συνέχεια, ως κριτήριο επιλογής επαγγέλματος

Οι αξίες λειτουργούν ως **κίνητρα**, τα οποία χρησιμεύουν ως κριτήρια που προκαλούν **σκέψη** (αναστοχασμό) και **δράση** για εργασιακά περιβάλλοντα που είναι σύμφωνα με το αξιακό σύστημα των ανθρώπων

Βασικό συστατικό της ανθρώπινης δράσης αποτελούν οι **στόχοι**. Επειδή οι στόχοι είναι το απώτερο σημείο στο οποίο αποβλέπουν οι σκέψεις, οι αποφάσεις και οι ενέργειες ενός ατόμου, στην ιδανική τους μορφή βασίζονται στη διερεύνηση των γνήσιων αξιών του ατόμου, καθώς κινητοποιούν τη συμπεριφορά προς τις κατευθύνσεις αυτές

Ανάπτυξη των εργασιακών αξιών

- Το **θεωρητικό υπόβαθρο** των θεωριών αυτών βρίσκεται στην εξελικτική ψυχολογία
- Η **επαγγελματική συμπεριφορά** αποτελεί μια μακρόχρονη, συνεχή διαδικασία που αρχίζει στην πρώιμη παιδική ηλικία και εξελίσσεται στη διάρκεια του βίου
- Οι εργασιακές αξίες αναδεικνύονται στην **πρώιμη εφηβεία** ως εκφράσεις των γενικών ανθρώπινων αξιών
- **Δοκιμάζονται** και **προσδιορίζονται** καθ' όλη τη διάρκεια της εφηβείας και της πρώιμης ενηλικίωσης – γίνονται πιο **συνεκτικές** και σχετικά **σταθερές**

Ανάπτυξη των εργασιακών αξιών

- **Γύρω στα 16** οι προσωπικές αξίες **αρχίζουν να παίζουν βασικό ρόλο** στις επαγγελματικές αποφάσεις και κατά **το στάδιο της μετάβασης** (γύρω στα 18) οι νέοι είναι έτοιμοι να δοκιμάσουν να **ενσωματώσουν** τα ενδιαφέροντά τους, τις ικανότητες και τις αξίες τους σε μια ρεαλιστική επαγγελματική επιλογή
- Οι έφηβοι αξιολογούν, γενικά, ένα ευρύ φάσμα εργασιακών ανταμοιβών ως πολύ σημαντικές **επιδεικνύοντας σε ένα βαθμό μία στάση «τα θέλω όλα»** αναφορικά με τις εργασιακές τους αξίες
- **Με την πάροδο της ηλικίας γινόμαστε** πιο επιλεκτικοί, πιο ρεαλιστικοί, εγκαταλείποντας τις επιθυμίες για ανταμοιβές που **δεν λαμβάνονται σε επαρκείς ποσότητες** (το να δίνει κανείς σημασία σε κάτι που δεν έχει ή δεν μπορεί να έχει δημιουργεί **γνωστική ασυμφωνία** και **μείωση** της αυτοεκτίμησης)

Ανάπτυξη των εργασιακών αξιών

- Αν οι αξίες **δεν είναι πλήρως αποκρυσταλλωμένες** θα προκύψουν δυσκολίες και οι επιλογές θα είναι αβέβαιες
- Οι εργασιακές αξίες ταξινομούνται ιεραρχικά στο μυαλό του ατόμου **ανάλογα με τη σχετική σημασία τους** και το άτομο εφαρμόζει αυτήν την ιεραρχία, όταν παίρνει σημαντικές αποφάσεις αναφορικά με την εργασία και τη σταδιοδρομία
- Οι **υψηλής προτεραιότητας αξίες** είναι πιο κρίσιμες στη λήψη απόφασης από τις χαμηλής προτεραιότητας αξίες
- Οι αξίες είναι **πιο θεμελιώδεις** από τα ενδιαφέροντα και το να διερευνηθεί τι επιδιώκει ένα άτομο από τη ζωή είναι συχνά χρήσιμο στα ζητήματα επιλογής του πεδίου ή της δραστηριότητας στην οποία μπορεί να το αναζητήσει

Οι αξίες χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: τις δηλωμένες και τις κρυφές

Οι σημαντικοί άλλοι επηρεάζουν αρκετά και αυτό μπορεί δυνητικά να περιορίσει την αυθεντικότητα των επιλογών μας από την άποψη της ικανότητας να κάνουμε επιλογές βάσει των δικών μας αξιών (εφήβους)

- Οι **δηλωμένες ή συνειδητές αξίες** είναι οι αξίες που τα άτομα έχουν εσωτερικεύσει κατά τη διάρκεια της ζωής τους, αντανακλώντας μηνύματα που έρχονται από άλλους στη ζωή τους, συμπεριλαμβανομένων των μελών της οικογένειας
- Οι **κρυφές αξίες** είναι εκείνες για τις οποίες τα άτομα μπορεί να μην έχουν επίγνωση ή να μην είναι σε θέση να περιγράψουν με σαφήνεια, χρειάζονται περισσότερη προσπάθεια για να αναγνωριστούν και χρειάζεται να διερευνηθούν στον επαγγελματικό προσανατολισμό

Αξίες και πολιτισμικές διαφορές

Ο τρόπος συνειδητοποίησης και αντίληψης της έννοιας του εαυτού ποικίλλει ανάμεσα στις διάφορες κουλτούρες και αποδίδεται κυρίως με την έννοια του ατομικισμού ή του *κολεκτιβισμού*.

Στις **ατομικιστικές κουλτούρες** είναι ιδιαίτερα εδραιωμένη η έννοια της **αυτοπραγμάτωσης** και τις **αυθεντικότητας** (το να είσαι ο αληθινός εαυτός σου)

Σε μια **κολεκτιβιστική κουλτούρα** η ζωή των ατόμων καθορίζεται σε μεγάλο βαθμό από τις αξίες και τις αποφάσεις του συνόλου, με αποτέλεσμα οι άνθρωποι να **ταυτίζονται με την κοινωνική αλληλεξάρτηση και τα κοινοτικά οφέλη**

Σε μια **παραδοσιακή κουλτούρα** η έννοια της **μοίρας** και της **ηθικής διδαχής μέσα από ιστορίες** παίζει καθοριστικό ρόλο στη ζωή των ατόμων. Επίσης, οι αξίες της **κοινοκτημοσύνης** και της **θυσίας** είναι σημαντικές.

Σε μια **δυτική σύγχρονη κουλτούρα** η έννοια της **προσωπικής επιλογής** και **ευθύνης** αλλά και η καθοδήγηση από αφηρημένες εσωτερικές έννοιες και αξίες όπως η **αυτονομία, ορθολογικότητα** και η **ανεξαρτησία** αποτελούν κεντρικό πλαίσιο αναφοράς.

Αξιολόγηση των
εργασιακών αξιών

ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ

Αξιολόγηση των εργασιακών αξιών

μελλοντική
επαγγελματική
αυτοβιογραφία

ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ

- Η **μελλοντική επαγγελματική αυτοβιογραφία** βασίζεται στις αφηγηματικές προσεγγίσεις, σύμφωνα με τις οποίες, **η διήγηση ιστοριών** ενισχύει τον τρόπο αντίληψης του εαυτού και του κόσμου
- Το **περιεχόμενο** των μικρών προσωπικών ιστοριών που γραφεί ένα άτομο, **αντανακλά κάποιες βασικές αξίες και πεποιθήσεις του**

Τρόπος χορήγησης:

Η μελλοντική επαγγελματική αυτοβιογραφία αποτελείται από ένα φύλλο χαρτιού με τίτλο " Η μελλοντική επαγγελματική αυτοβιογραφία " με χώρο για το όνομα του ατόμου και τις **εξής οδηγίες**:

"Παρακαλώ χρησιμοποιήστε αυτή τη σελίδα, για να γράψετε μια σύντομη παράγραφο για το **πού ελπίζετε** να είστε και **τι ελπίζετε** να κάνετε στη ζωή σας επαγγελματικά **πέντε χρόνια** από τώρα ".

Επιπλέον, δίνεται στα άτομα, προφορικά, η οδηγία να συμπληρώσουν τη φόρμα εντός δέκα λεπτών. Ο χώρος και ο χρόνος χορήγησης είναι σκόπιμα περιορισμένος, γιατί μια σύντομη, εστιασμένη και περιεκτική αφήγηση είναι το επιθυμητό αποτέλεσμα (Rehfuss, 2009).

Αξιολόγηση των εργασιακών αξιών

φαντασία της
μελλοντικής
ιδανικής μέρας

- Καλεί το άτομο να φανταστεί μία μελλοντική του ημέρα, μετά από πέντε χρόνια, από το πρωί ως το βράδυ
- Θα ήθελα να φανταστείς τον εαυτό σου σε πέντε χρόνια από τώρα. Αισθάνεσαι πολύ ευχαριστημένος/-η με τη ζωή σου. Εργάζεσαι στο επάγγελμα που εσύ έχεις επιλέξει. Θα ήθελα να φανταστείς μια τυπική μέρα. Ξυπνάς, ανυπομονώντας πραγματικά για το πώς θα κυλήσει η μέρα σου. Ντύνεσαι. Τι φοράς; παίρνεις πρωινό και φεύγεις για τη δουλειά σου. Πώς φτάνεις εκεί; είσαι μόνος/-η ή είναι κάποιος άλλος μαζί σου; φτάνεις στη δουλειά. Κοίταξε γύρω σου πριν ξεκινήσεις να εργάζεσαι. Πώς φαίνεται ο περιβάλλον χώρος; υπάρχουν άλλα άτομα παρόντα; τι περιμένεις συγκεκριμένα να συμβεί κατά τη διάρκεια της μέρας σου; ξεκινάς να εργάζεσαι. Πώς περνάς το πρωινό σου;»

"εργάζομαι μόνος μου αλλά αυτό μου αρέσει", "δουλεύω πολύ σε ομάδες και απολαμβάνω τις σχέσεις που διαμορφώνονται εκεί " και "Η δουλειά μου περιλαμβάνει αρκετές προκλήσεις και μου αρέσει αυτό".

- Ποιες εργασιακές αξίες φανερώνονται μέσα από την αφήγηση σου;
- Συμπίπτουν με αυτές που διαφάνηκαν στο ερωτηματολόγιο εργασιακών αξιών
- Πόση σημασία απέδωσες στην προσωπική σου ζωή εκτός εργασίας;
- Υπάρχει κάτι που σε ξάφνιασε;

Εύλογα δημιουργείται το ερώτημα

- *Κατά πόσο ζούμε σύμφωνα με τις προσωπικές μας αξίες;*
- *Διαφέρουν οι αξίες μας από τη ζωή που ζούμε και από αυτή που επιθυμούμε να ζήσουμε στο μέλλον;*

Η δημιουργία ενός κολάζ

- Είναι μία προβολική τεχνική που επιτρέπει να βλέπουμε τα πράγματα με έναν άλλο τρόπο εκτός από το να μιλάμε για αυτά
- Χρειάζεται να έχουμε στη διάθεσή μας μία ποικιλία περιοδικών, ναι ένα ψαλίδι, μία κόλλα, ένα μεγάλο φύλλο χαρτιού και ενδεχομένως μαρκαδόρους, καθώς και ένα στυλό ή ένα μολύβι.
- «Είστε ευτυχισμένοι, και όλα είναι καλά στη ζωή και τη σταδιοδρομία σας. Βλέπετε τον εαυτό σας να απολαμβάνει τις καταστάσεις της ζωής σας. Όταν βλέπετε αυτό το μέλλον, ξέρετε ότι έχετε επιλέξει και ακολουθήσει τη σωστή σταδιοδρομία.. **Τώρα, θα πάρετε αυτά τα περιοδικά και θα επιλέξετε και έπειτα κόψετε τις εικόνες και λέξεις που ταιριάζουν σε σας με οποιονδήποτε τρόπο. Είναι σημαντικό να μην σκεφτείτε τις επιλογές σας ή να προσπαθήσετε να βρείτε τις "σωστές". Αντ' αυτού, επιτρέψτε στις εικόνες να σας μιλήσουν και να διαλέξετε όσες έχουν ένα νόημα για εσάς.**
- Γράψτε λέξεις ελεύθερου συνειρμού γύρω από τις εικόνες του κολάζ σας

- Πείτε μου για το κολάζ σας.
- Τι έρχεται στο μυαλό όταν βλέπετε αυτήν την εικόνα / λέξη; τι σημαίνει για σας;
- Πώς σχετίζονται αυτά τα **πράγματα** μεταξύ τους όπως τοποθετούνται στη σελίδα;
- Τι δείχνει το κολάζ σας για τον εαυτό σας / τη ζωή σας;
- Τι σας δείχνει για το τι είναι πιο σημαντικό για σας να έχετε μελλοντικά στη σταδιοδρομία σας;

Αξιολόγηση επιλογών βάση των αξιών

- **Καταγράφονται** οι εργασιακές αξίες που **είναι σημαντικές** για το άτομο ως **κριτήρια** που θέτει το ίδιο ως σημαντικά για τη λήψη της απόφασής του.
- **Δίπλα σε κάθε** αξία – κριτήριο το άτομο βάζει ένα βαθμό **σημαντικότητας** από το 1 έως το 10.

Αξίες - κριτήρια	Βαθμός
Χρήματα	8
Δημιουργικότητα	9
Προσφορά	9
Αποκατάσταση	7

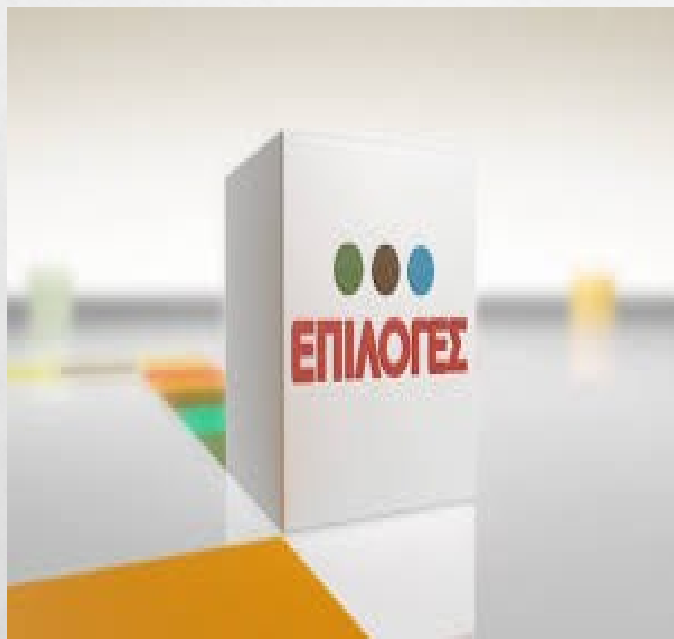
Εναλλακτικές επιλογές	Χρήματα	Δημιουργικότητα	Προσφορά	Αποκατάστασ
Νηπιαγωγός				
Φιλολόγος				
Ψυχολόγος				
Δάσκαλος				

- Έπειτα, καταγράφονται όλες οι πιθανές **εναλλακτικές επιλογές** και σχηματίζεται ένας πίνακας, όπου οι εναλλακτικές επιλογές τοποθετούνται στην **πρώτη στήλη** και οι εργασιακές αξίες – κριτήρια στην **πρώτη γραμμή**

Τα άτομα, δίνουν μία **βαθμολογία σε κάθε εναλλακτική**, η οποία στηρίζεται στο κατά πόσο αυτή ικανοποιεί κάθε ένα από τα κριτήρια.

Εναλλακτικές επιλογές	Χρήματα	Δημιουργικότητα	Προσφορά	Αποκατάστασ
Νηπιαγωγός	7	10	7	6
Φιλολόγος	8	6	6	7
Ψυχολόγος	9	7	10	8
Δάσκαλος	7	8	7	6

- Στη συνέχεια ζητείται από το άτομο να πολλαπλασιάσει τις βαθμολογίες που έδωσε στις εναλλακτικές επιλογές για κάθε αξία - κριτήριο με το βαθμό της σημαντικότητάς του.

Εναλλακτικές επιλογές	Χρήματα	Δημιουργικότητα	Προσφορά	Αποκατάσταση
Νηπιαγωγός	7 x 8	10 x 9	7 x 9	6 x 7
Φιλολόγος	8 x 8	6 x 9	6 x 9	7 x 7
Ψυχολόγος	9 x 8	7 x 9	10 x 9	8 x 7
Δάσκαλος	7 x 8	8 x 9	7 x 9	6 x 7

Η εναλλακτική επιλογή που συγκεντρώνει την **υψηλότερη βαθμολογία** κρίνεται ως η καλύτερη εναλλακτική επιλογή για το άτομο

Πίνακας 2. Αξία των εναλλακτικών επιλογών (βαθμολογία από 1 έως 10)

Επιλογές / Κριτήρια	Κριτήριο 1	Κριτήριο 2	Κριτήριο 3	Κριτήριο 4	Κριτήριο 5	Κριτήριο 6
1 ^η επιλ.						
2 ^η επιλ.						
3 ^η επιλ.						
4 ^η επιλ.						

**Πίνακας 3. Αξία των εναλλακτικών επιλογών [βαθμολογία
κριτηρίων χ βαθμολογία πίνακα 2]**

Επιλογές / Κριτήρια	Κριτήριο 1	Κριτήριο 2	Κριτήριο 3	Κριτήριο 4	Κριτήριο 5	Κριτήριο 6	Σύνολο
1^η επ.							
2^η επ.							
3^η επ.							
4^η επ.							

Ωστόσο, η επιλογή με τη μεγαλύτερη βαθμολογία είναι αυτή με τη μεγαλύτερη αξία για εσάς και όχι η «καλύτερη».

Για να βρούμε την πιο κατάλληλη επιλογή θα πρέπει να συνυπολογίζουμε και τις συνέπειές της κάθε επιλογής, αλλά και το κατά πόσο είναι εφικτή και εύκολο να επιτευχθεί ή όχι.

Εργασιακές αξίες & επαγγελματικός προσανατολισμός

- Να βοηθήσουμε τους μαθητές να συνειδητοποιήσουν το προσωπικό τους σύστημα αξιών, το οποίο αποτελεί σημαντική **πτυχή** της **αυτογνωσίας** και του **αυτοπροσδιορισμού** τους
- Η **επίγνωση των αξιών** μπορεί να κατευθύνει τους μαθητές στην **αναζήτηση πληροφοριών** αναφορικά με τις επιθυμητές επαγγελματικές τους κατευθύνσεις
- Οι **πληροφορίες** αυτές μπορούν να βοηθήσουν στην καλύτερη περιγραφή μιας σταδιοδρομίας που μπορεί να θεωρούνταν μη αποδεκτή από την οικογένεια, καθώς και στην καλύτερη περιγραφή του επαγγελματικού σχεδιασμού
- Να υποστηρίξουμε τις **οικογενειακές συζητήσεις** αναφορικά με τις αξίες και να βοηθήσουμε την οικογένεια να εργαστεί πάνω στις διάφορες συγκρούσεις και των υποβοσκουσών κινήτρων (**γονική εμπλοκή**)
- Για τις ανάγκες **μαθητών διαφορετικών πολιτισμικών ομάδων** είναι προτιμότερο να χρησιμοποιηθεί κάποιο ποιοτικό μέσο

- Η **επαγγελματική ταυτότητα** αναδεικνύει τη γνώση σχετικά με τα πρότυπα επαγγελματικών ενδιαφερόντων, τις αξίες και τις ικανότητες, ενώ αναπτύσσεται μέσα από διαδικασίες αλληλεπίδρασης μεταξύ εαυτού και επαγγελματικών επιλογών αξιοποιώντας δραστηριότητες **διερεύνησης, δέσμευσης, και αναστοχασμού**

- **Ποσοτικό μέσο** χρειάζεται να είναι κατάλληλο για την ηλικιακή ομάδα, το γλωσσικό και πολιτισμικό υπόβαθρο και άλλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του εφήβου
- **Μία συγκεκριμένη μέθοδος** ενδέχεται να έχει νόημα για ένα άτομο, κάτι που όμως δεν σημαίνει ότι θα είναι το ίδιο χρήσιμη και σε κάποιον άλλον

Μελέτη περίπτωσης

Μελέτη περίπτωσης

- **Βάνια 18 ετών**, απόφοιτη της τρίτης λυκείου.
- **Αισθάνεται αρκετά αβέβαιη** μετά τις πανελλήνιες εξετάσεις σε σχέση με τις επαγγελματικές, άρα και εκπαιδευτικές της επιλογές.
- **Καλή μαθήτρια** αλλά η επίδοσή της στις εξετάσεις **δεν ήταν η αναμενόμενη**, τόσο βάσει της μέχρι τότε πορείας της όσο και βάσει των υψηλών προσδοκιών που είχαν οι καθηγητές και οι γονείς της για την ίδια.
- Η ομάδα προσανατολισμού **που είχε επιλέξει** στο σχολείο ήταν θετικών σπουδών.
- Η ίδια αναφέρει ότι ενώ στην αρχή της τρίτης λυκείου **ήθελε να γίνει μηχανολόγος μηχανικός**, γνωρίζοντας ότι είναι μία υψηλόβαθμη σχολή πίστευε ότι δεν θα τα καταφέρει να περάσει και να την ολοκληρώσει. **Ύστερα, ανέφερε «δεν είχα στόχο».**
- Είναι το πρώτο παιδί μιας πενταμελούς οικογένειας, πατέρας της είναι διευθυντής τμήματος σε μία ιδιωτική εταιρία και η μητέρα της εκπαιδευτικός.

Επεξεργασία μελέτης περίπτωσης

- *Διερεύνηση ενδιαφερόντων και ικανοτήτων*
- *Διερεύνηση και αποσαφήνιση αξιών*
- *Διερεύνηση εκπαιδευτικών και επαγγελματικών επιλογών*
- *Αξιολόγηση εκπαιδευτικών και επαγγελματικών επιλογών*
- *Επεξεργασία συγκρούσεων και εσωτερικευμένων αξιών*
- *Λήψη απόφασης*

- **Διερεύνηση ενδιαφερόντων και ικανοτήτων** (τι της αρέσει να κάνει στον ελεύθερο της χρόνο, ποια είναι τα αγαπημένα της βιβλία ή ταινίες, τα αγαπημένα της μαθήματα, τις μέχρι σήμερα σκέψεις της για πιθανά επαγγέλματα ενασχόλησης- **χορήγηση ερωτηματολογίου**)
- **Διερεύνηση ενδιαφερόντων και ικανοτήτων** (ικανότητές της σχετικά με τα αγαπημένα μαθήματα: μαθηματικά και βιολογία, στα οποία ήταν και ιδιαίτερα καλή, ενώ φυσική, αρχαία και υπολογιστές δεν της άρεσαν, γιατί της φαίνονταν βαρετά)
- Από μικρή, της άρεσε να ασχολείται με τις μηχανές
- Ανέφερε ότι της αρέσει να σκέφτεται και μετά να κάνει πράγματα, **άρα να συνδέει τη θεωρία με την πράξη**
- Διαβάζει αστυνομικά μυθιστορήματα και ασχολείται με τη γυμναστική
- Τα **αποτελέσματα του ερωτηματολογίου ενδιαφερόντων** ανέδειξαν επαγγέλματα επιχειρησιακής έρευνας, ποιοτικού ελέγχου, διοικητικά, νομικά και καλλιτεχνικά επαγγέλματα, χωρίς όμως να ξεχωρίζει κάτι με μεγάλη διαφορά από τα υπόλοιπα.

- Τα επαγγέλματα που είχε σκεφτεί μέχρι σήμερα, μηχανολόγου μηχανικού, καθώς της αρέσουν οι μηχανές και να χρησιμοποιεί τα χέρια της, του βιοτεχνολόγου, καθώς της αρέσει η βιολογία και η έρευνα σε εργαστήρια και του εγκληματολόγου
- Ακόμα, έχει σκεφτεί και τη **σχολή των εφαρμοσμένων μαθηματικών**, επειδή της αρέσει να σκέφτεται και είναι καλή στα μαθηματικά, αλλά δεν θέλει να γίνει καθηγήτρια
- Τα μέχρι τώρα δεδομένα σχετικά με τα ενδιαφέροντα και τις ικανότητες της Βάνιας έδιναν από τη **μία ένα ευρύ αριθμό επιλογών**, αλλά από την άλλη **την περιόριζαν** κιόλας, καθώς όλες οι προαναφερθείσες επιλογές αφορούσαν υψηλόβαθμες σχολές στις οποίες δεν είχε μεγάλες πιθανότητες να εισαχθεί **λόγω βαθμολογίας**
- Ως επόμενο βήμα, **διερευνήθηκαν οι εργασιακές της αξίες και πώς φαντάζεται τη μελλοντική ιδανική ημέρα**

**Ποιες αξίες πιστεύετε ότι επέλεξε η Βάνια?
Πώς φαντάζεται τη μελλοντική ιδανική ημέρα ?**

- **Εργασιακές αξίες:** κύρος, υψηλές αποδοχές, πνευματική δραστηριότητα, χειρωνακτική δραστηριότητα και η συχνή αλλαγή δραστηριοτήτων

Μελλοντική ιδανική ημέρα

- «ξυπνάω στις 7 το πρωί. Ντύνομαι απλά. Φοράω ένα τζιν, ένα μαύρο μπλουζάκι και μπότες. Πηγαίνω στη δουλειά μου με τη μηχανή. Το σπίτι από τη δουλειά απέχει περίπου μία ώρα. Φτάνω σε ένα μεγάλο κτίριο που είναι πάνω σε μία μεγάλη οδό. Μπαίνω μέσα και με ξέρουν όλοι. Έχω και γραμματέα. Πάω στο γραφείο και μου φτιάχνει καφέ. Εκεί κάνω κάποιες σκέψεις και προγραμματισμό και μετά πηγαίνω στο υπόγειο για επίβλεψη. Δείχνω στους καινούργιους τι να κάνουν (μ' αρέσει αυτό). Είμαι καλή με τους καλούς αλλά αυστηρή με τους υπόλοιπους».

Τι παρατηρείτε στην αφήγησή της?

- Στη συνέχεια, **δόθηκε έμφαση** στη διερεύνηση του εργασιακού περιβάλλοντος και των εκπαιδευτικών επιλογών & δόθηκαν κατάλληλες πηγές πληροφόρησης
- Της ζητήθηκε να **ενημερωθεί** για τις **διαθέσιμες εκπαιδευτικές διεξόδους στα επιλεγμένα μέχρι σήμερα πεδία** και να **σημειώσει** όσες τις **φαίνονταν ενδιαφέρουσες**, αφού αναζητήσει πληροφορίες ακόμα και για αυτές που δεν γνωρίζει καθόλου, αποκλείοντας όσες απείχαν περισσότερο από 2.000 μόρια από τη βαθμολογία της
- Η βάνια, έτσι ανακάλυψε ένα **νέο εύρος επιλογών**, οι οποίες βρίσκονταν μέσα στις δυνατότητές της **βάσει μορίων και ήταν συμβατές με τα ενδιαφέροντα και τις αξίες της**
- Η λίστα εμπεριείχε τα εξής: βιοτεχνολογία, επιστήμη τροφής και διατροφής ανθρώπου, τεχνολογία τροφίμων και στατιστική.
- Τόσο από τη συμβουλευτική όσο και από την **άσκηση της αξιολόγησης των εναλλακτικών επιλογών βάσει των αξιών** φάνηκε ότι η πιο συμβατή σχολή με βάση τις αξίες αλλά και τα ενδιαφέροντα της είναι αυτή της βιοτεχνολογίας, έπειτα αυτή της τεχνολογίας τροφίμων και τελευταία αυτή της στατιστικής

Ωστόσο, προέκυψε **μία σημαντική σύγκρουση αξιών**, τόσο δικών της όσο και της ίδιας με την οικογένειά της

Παρόλο που το επάγγελμα του τεχνολόγου τροφίμων ανταποκρίνεται στις ανάγκες και το προφίλ της, ωστόσο θεωρείται από την ίδια ότι δεν έχει το ίδιο κύρος και γόητρο με το επάγγελμα του στατιστικολόγου

- Η **αξία του κύρους** φάνηκε να είναι καθοριστική για την ίδια και κατά ένα μεγάλο βαθμό **ενδοβαλλόμενη** από το οικογενειακό της περιβάλλον.
- Η ίδια δήλωσε ότι παρόλο που η στατιστική δεν της αρέσει τόσο πολύ, όσο η βιοτεχνολογία και η τεχνολογία τροφίμων, και όταν φαντάζεται τον εαυτό της ως στατιστικολόγο σκέφτεται ότι «θα είναι κάτι που θα βαριέται», **δεν αντέχει να υποστηρίξει τις άλλες δύο επιλογές, επειδή θα νιώθει ότι στερείται γοήτρου και αναγνώρισης από τους άλλους.**
- Στην επίλυση της παραπάνω σύγκρουσης βοήθησε η αναζήτηση περαιτέρω πληροφόρησης για τα δύο επαγγέλματα, την επαγγελματική τους αποκατάσταση και τις επαγγελματικές διεξόδους
- Κατά αυτό τον τρόπο η Βάνια μπόρεσε να εμπλουτίσει την εικόνα των δύο επαγγελμάτων, ξεφεύγοντας από τα στερεότυπα, και να παρουσιάσει με **μεγαλύτερη σιγουριά** τη πιθανή επιλογή της στους σημαντικούς άλλους (δέσμευση)

• Τεχνολόγος τροφίμων

- Ο τεχνολόγος τροφίμων **ασχολείται** με την επεξεργασία, τη συσκευασία, τη μεταφορά, την αποθήκευση και τον έλεγχο της ποιοτικής κατάστασης των τροφίμων, από το στάδιο της συλλογής τους ως τη δημιουργία του τελικού προϊόντος που διατίθεται προς κατανάλωση.

Οι προοπτικές απασχόλησης **διαγράφονται θετικές**, καθώς οι υπηρεσίες αυτού του είδους είναι απαραίτητες στη σημερινή εποχή και οι **αποδοχές υψηλές**

• Βιοτεχνολόγος

- Ο βιοτεχνολόγος **εργάζεται** τόσο με φυτικούς όσο και με ζωικούς οργανισμούς για τη βιομηχανική ανάπτυξη προϊόντων. Για την ανάπτυξη νέων φαρμάκων ακόμα και με τη δημιουργία βιοκαυσίμων.

Έχει πλήθος εφαρμογών στις επιστήμες υγείας, την Γεωπονική επιστήμη, την προστασία του περιβάλλοντος

- Ακόμα, πραγματοποιήθηκε συνάντηση με την ίδια και την οικογένεια, παρουσία του συμβούλου, όπου **συζητήθηκε η αξία του κύρους σε βάθος.**
- Από τη συζήτηση **των παραγόντων που προσδίδουν κύρος** σε έναν επαγγελματία και από παραδείγματα που αναδύθηκαν από την ίδια την εμπειρία των δύο γονέων προέκυψε ότι οι εργαζόμενοι, που ανελίσσονται επαγγελματικά και πετυχαίνουν αναγνώριση και σεβασμό, **δεν είναι απαραίτητα οι απόφοιτοι πανεπιστημιακών ιδρυμάτων.**
- Με αυτό τον τρόπο **έγινε μια αναπλαισίωση της παρούσας στάσης** των γονέων αναφορικά με τις επαγγελματικές επιλογές της Βάνιας, **η οποία στηρίχθηκε στην καλύτερη γνώση τόσο του εαυτού της όσο και του περιβάλλοντος**

- Βάσει της παραπάνω διαδικασίας, η συμβουλευόμενη κατάφερε **να κατασταλάξει στην απόφαση της βιοτεχνολογίας και της τεχνολογίας τροφίμων**, να νιώσει σιγουριά για τα ενδιαφέροντα, τις αξίες και τις ικανότητές της και να **υποστηρίξει** καλύτερα την απόφασή της στο περιβάλλον της αντλώντας την υποστήριξη του.

Σας ευχαριστώ πολύ!